PANALPINA
on 6 continents

CODE OF CONDUCT

04|08

GIRIŞ

Özüňi alyp baryş bitewi kanuny nämä gerek ?:-
Monika Ribar, Ýerine ýetiriji müdir 3

UMUMY GOLLANMA

Men şu bitewi kanundan gollanyp bilerinmi ? 4
Dürli ýurtlarda nähili dürli kanunlar bar ? 4
Eger-de mende soraglar bar bolsa, men nirä kömek üçin barmaly ? 4
Bitewi kanunyň bozulmalary barada men nirä habar bermeli ? 4
Beýlekilere gözegçilik edýänleriň borçlary 4

BIZIŇ ÖZÜŇI ALYP BARYŞ ÜLŇÜLERIMIZ

Saglyk, howpsuzlyk we daşky gurşaw
Saglyk we howpsuzlyk 3
Daşky gurşaw 5
Zähmet gatnaşyklary 3
Özara sylag-hormat we aç-açanlyk 5
Hukuklary kemsitme we çozuş 5
Gulluk wezipesine daýanma 5
Panalpinanyň adyndan daşary 5
Aragatnaşyk
Gizlinlik 6

Işewür hyzmatdaşlar
Bäsdeşlik we dogruçyl geleşikler 6
Bäsdeşlik we treste garşy iş 6
Bäsdeş barada maglumat 6
Söwda çäklendirmeleri 6

Parahorluk we korrupsiýa
Parahorluk 6
Ýeňilleşdirýän tölegler 7
Üçünji taraplaryň üsti bilen göni däl Parahorluk 7
Sowgatlar, myhmansöýerlik, tomaşalar we harajatlar 7
Syýasy kontribusiýalar 7

Kompaniýanyň aktiwleri we maliýe dogruçyllygy
Hasaba alyş, maliýe hasabatlylygy, maliýe gözegçiligi we açyklyk 7
Öňdebaryjy maliýe gözegçileri üçin goşmaça jogapkärçilik 7
Söwda çykdajylaryň hasaplary 8
Barlaglar we derňemeler 8
Panalpinanyň aktiwlerini goramak we niýetlenilişine görä ulanmak 8
Gymmatly kagyzlar bilen amallar we açyklyk (içerki söwda) 8
Bikanun pul serişdelerine kanuny derejesini bermek 8

Özüňi alyp baryş bitewi kanuny nämä gerek ?: - Monika Ribar, Ýerine ýetiriji müdir

Panalpina durnukly absolýut gymmaty we iň ýokary özüňi alyp baryş ülňüleri bilen birleşen kompaniýa bolup durýar. Panalpinanyň özüňi alyp baryş bitewi kanuny biziň pikirlerimize we ähmiýetlerizime esaslandyrylan hem-de dogruçyllyk, el degrilmesizlik we açyk hem-de köp görnüşli korporatiw medeniýet boýunça biziň borçnamamyzy öz içine alýar. Ol esasy borçnamany saklaýar: biziň hereket edýän ýerlerimizde ähli ulanylýan hukuk talaplary we ýokary edep ülňüleri berjaý etmek.

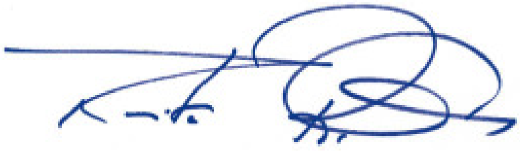

Bitewi kanun has-da jikme-jik ülňüler, gözükdirijiler ýa-da amallar üçin esasy ugurlarda we görkezmelerde ýolbaşçylygy göz öňünde tutýar. Şeýle hem ol gatnaşyklary gowulandyrmak we maslahatlary gözlemek üçin adamlaryň özlerini ynamly duýar ýaly açyk, konstruktiw we netijeli işçi ýagdaýyny döretmek üçin tagallalarymyzy goldaýar. Şu bitewi kanun biziň her haýsymyza ulanylýar we ol Panalpinada işleýänleriň hemmesi üçin hökmany bolup durýar. Panalpinanyň ähli işgärleri biziň abraýymyz hökmünde we biziň her haýsymyza bagly bolan iş hökmünde biziň geljegimiz üçin bitewi kanunyň talaplarynyň berjaý edilmegi üçin jogapkärçilik çekýärler.

Umumy Gollanma

Men şu bitewi kanundan gollanyp bilerinmi ?
Hawa. Panalpinanyň her bir işgäri şu bitewi kanunda görkezilen düzgünleri we ýörelgeleri berjaý edýär. Bitewi kanuny berjaý etmekden boýun gaçyrma işiň bes edilmegine getirip biljek düzgün-nyzam temmi üçin esas bolup durýar. Mundan başga-da, şu bitewi kanunyň bozulmalary kanunyň bozulmalary hem bolup biler we Siz, Siziň müdirleriňiz we/ýa-da Panalpina üçin berk raýat ýa-da jenaýat jezanyň netijesi bolup biler.

Dürli ýurtlarda nähili dürli kanunlar bar ?

Panalpina özüniň işini hemme taraplaýyn alyp barýar, ol bolsa biziň işgärlerimiziň dürli ýurtlardaky kanunlara we düzgünlere tabyn bolýandygyny aňladýar. Bitewi kanun Siziň ýerleşýän ýeriňize garamazdan, tutuş topara ulanylýan işi alyp barmak üçin ýörelgeleri kesgitleýär. Özüňi alyp barşyň iň ýokary ülňüleriň nähili kesgitleýşine garamazdan, ýerli däp-dessurlaryň, kadalaryň, kanunlaryň ýa-da düzgünleriň netijesi hökmünde tapawutlar bar bolan ýerde Siz bitewi kanuny ýa-da ýerli talaplary ulanmalysyňyz.

Eger-de mende soraglar bar bolsa, men nirä kömek üçin barmaly?

Sizde birnäçe saýlama bar we Siziň özüňizi amatly duýup biljegiňizi ulanmalysyňyz. Siz öz gös-göni ýolbaşçyňyzdan, işgärler bölüminiň müdirinden sorap bilersiňiz ýa-da Siz Korporatiw Ylalaşma Edarasy bilen habarlaşyp bilersiňiz.

Bitewi kanunyň bozulmalary barada men nirä habar bermeli ?

Eger-de Siz bitewi kanun bozuldy diýip hasap etseňiz, öz gös-göni ýolbaşçyňyz bilen gürleşmegiňizi haýyş edýäris. Ýagdaýa baglylykda, ol Siziň dolandyryjyňyz ýa-da müdirligiň başlygy bolup biler. Eger-de Siz meseläni öz gös-göni ýolbaşçyňyz bilen maslahatlaşmak üçin özüňizi arkaýyn duýmasaňyz, işgärler bölüminiň müdiri bilen gürleşmegiňizi haýyş eýdäris. Degişli müdir bu mesele barada Korporatiw Ylalaşma Edarasyna habar berer.
Alternatiwa hökmünde çekinmän, meseleleriňizi ara alyp maslahatlaşmak üçin gös-göni Korporatiw Ylalaşma Edarasyna jaň ediň. Siziň şahsyýetiňiz gizlin galar (diňe eger-de kanun boýunça talap edilse, kadadan çykmalar ediler). Panalpina gatnaşyklar barada habar berýän işgärleriň garşysyna nähili hem bolsa hasaplaşma ýol bermeýär.

Beýlekilere gözegçilik edýänleriň borçlary

Beýlekilere gözegçilik edýänleriň şu bitewi kanunyň tutuş biziň işimizde berjaý edilýändigi üçin bölekleýin goşmaça borçnamalary bar. Olar ony özlerini alyp barşyna görä görkezýärler, bu bolsa dogruçyllykly hereket etmegi aňladýar, olaryň öňünde hasabat berýänleriň bitewi kanunyň talaplaryna düşünýändigine göz ýetirýärler we olara laýyk gelmek üçin olaryň serişdeleri bar, hem-de olar gözegçilik edýän adamlarynyň ylalaşmagyna we edebine gözegçilik edýärler. Netijede, olar meseleleri ýa-da gatnaşyklary gozgaýan işgärleri goldaýarlar we olaryň dolandyryşyny üpjün edýärler.

Saglyk, howpsuzlyk we daşky gurşaw

Saglyk we howpsuzlyk

Panalpina ähli işgärleri goralan we howpsuzly daşky gurşaw bilen üpjün etmäge borçludyr. Her bir şahsy adam saglyk we howpsuzlyk boýunça ähli ulanylýan düzgünleriň hem-de düzgünnamalaryň berjaý edilmegini üpjün etmek bilen howpsuz sagdyn iş ýerini saklamak üçin jogapkärçilik çekýär. Iş ýerinde ähli betbagtçylykly ýagdaýlar, howply enjamlar, howply tilsimatlar we şertler Siziň sehiňize ýa-da işgärler bölüminiň müdirine habar berilmelidir. Iş ýerinde bozulmalara we haýbatly özüňi alyp barşa ýol berilmeýär, we alkologyň, ýa-da beýleki rugsat edilen hem-de rugsat edilmedik neşekeş serişdeleriň täsiri astynda ýerine ýetirilýän iş üçin hem şolar ýaly.

Daşky gurşaw

Panalpina tutuş işinde daşky gurşawyň täsirini azaltmaga borçlanýar, we olaryň hereket edýän ýurtlarynda daşky gurşawy goramak boýunça kanunlary we düzgünnamalary berjaý eder. Şu borçnama we onuň berjaý edilmegi biziň ähli işgärlerimizden talap edilýär. Panalpinanyň daşky gurşaw boýunça iň ýokary mümkin bolan ülňüleri goldamaga borçlanýandygy sebäpli, biz daşky gurşawa nähili hem bolsa adatdan daşary täsirsiz hyzmatlary etmek üçin işimiziň ekologik jähtlerine hemişe baha bereris.

Zähmet gatnaşyklary

Özara sylag-hormat we aç-açanlyk

Biz işläp, biziň işimiz üçin täze we döredijilikli mümkinçilikleri bilelikde höweslendirip, özara ynam esasynda iş ýagdaýyny döretmäge borçlanýarys. Panalpinada işleýänleriň hemmesi buýsanç we sylag-hormat bilen garalýandygyny duýmalydyr

Hukuklary kemsitme we çozuş

Panalpinanyň işgärleriniň köp dürlüligi ägirt uludyr we her bir şahsy işgär biziň üstünligimiz üçin esasy faktor bolup durýar. Biz işiň ähli jähtlerinde deň mümkinçilikleri göz öňünde tutmaga borçlanýarys we hiç hili hukuklary kemsitmä hem-de çozuşa ýol bermeris. Ol rasa, reňk, jyns, ýaş, milli gelip çykyşy, jynsy ugrukmaklyk, maşgala ýagdaýy ýa-da hereket hukuksyzlyk esasynda hukuklary kemsitmäni ýa-da çozuşy öz içine alýar. Panalpina diňe hünär häsiýetleri esasynda özüniň işgärlerini işe alýar, saýlaýar we olary ýokarlandyrýar.

Gulluk wezipesine daýanma

Gulluk wezipesine daýanma haçan-da işgäriň bähbitleri Panalpinanyň bähbitleri bilen gapma-garşylyga düşende bolup geçýär. Eger-de Siz ýa-da Siziň maşgalaňyzyň ýakyn agzasy Siziň Panalpinada ýerine ýetirýän işiňiz netijesinde talaba laýyk däl şahsy peýda gazanmaýan bolsa, ýa-da eger-de Siz Panalpinada rejeli iş tabşyryklaryňyzyň daşyndan bäsdeşler, buýrujylar ýa-da iberijiler bilen işewür gatnaşyklary saklaýan bolsaňyz, şol gulluk wezipesine daýanma ýagdaýy bolup biler. Esasy düzgün bolşy ýaly, gulluk wezipesine daýanma boýunça ähli ýagdaýlar ýatyrylar. Goşmaça hökmünde, gulluk wezipesine hyýan etme gatnaşyklary döredilen ýa-da olary döretmek üçin görkezilen bolsa, gös-göni ýolbaşçyňyza habar bermäge borçlanýarsyňyz.

Panalpinanyň adyndan daşky aragatnaşyk

Maýa goýumdarlar, analitikler we metbugat bilen daşky aragatnaşyk hukuk meselelere hem-de maglumatlar serişdeleriň meselelerine talaba laýyk üns bermegi we adaty taýdan düşünmegi talap edýär. Diňe şol işgärler degişli sargytlar üçin jogap berip bilmek üçin ýerine ýetirmäge ýörite ygtyýarlanandyr.

Gizlinlik

Işgärler haçan-da şu maglumatlar Sebitdäki dolandyryjy tarapyndan rugsat edilen ýazmaça görnüşinde aýan edilen ýagdaýyndan ýa-da Hukuk Hyzmatlary boýunça tassyklanylyşy ýaly kanun we düzgünnamalar boýunça talap edilmeginden başga, olara Panalpina ýa-da onuň buýrujylary we getirijileri tarapyndan ynanylan, firmanyň eýeçiligi bolup duran maglumatlary gizlinligini saklamalydyr. eger-de firmanyň eýeçiligi bolup duran maglumatlary aýan edilen bolsa, bäsdeşler tarapyndan ulanylyp bilinjek ýa-da Kompaniýa üçin zyýanly bolup biljek, ýa-da onuň buýrujylary, ýa-da iberijileri tarapyndan ulanylyp bilinjek içerki maglumatlary öz içine alýar (şeýle hem kompaniýanyň aktiwleri boýunça bölümlere serediň).

Işewür hyzmatdaşlar

Bäsdeşlik we dogruçyl geleşikler

Biziň dyngysyz üstünligimiz bäsdeşlik edýän işjeňlige bagly bolup durýar. Emma welin biz hemişe talaba laýyk we kanuna doly laýyklykda ýerine ýetirýäris. Ynama we özara peýda esaslanan işewür gatnaşyklar biziň üstünligimiz üçin wajypdyr, hem-de biz buýrujylarymyzyň, potratçylarymyzyň, iberijilerimiziň we bilelikdäki kärhanalaryň zerurlyklaryna düşünmek boýunça özara peýda gazanmak üçin tagallalary edýäris.

Bäsdeşlik we treste garşy iş

Panalpina käbir ýurtlarynda “bäsdeşlik” diýip atlandyrylýan kanunlary we beýlekilerde “trestlere garşy” kanunlary berk goldaýar. Şu kanunlar bütin dünýäde erkin we dogruçyl bäsdeşligi ýokarlandyrýarlar ýa-da goraýarlar hem-de bahany kesgitlemek boýunça gizlin ylalaşyklar ýaly bäsdeşlige garşy özüňi alyp barşy gadagan edýär. Panalpinanyň hiç bir işgärine bahany kesgitlemek, bahany ynsapsyz teklip etmek, bazary ýa-da buýrujylary paýlamak, ýa-da şular ýaly bikanun bäsdeşlige garşy iş bilen meşgullanmaga rugsat edilmeýär. ABŞ-nyň we ÝB-niň treste garşy kanunlary ýaly käbir bäsdeşlik kanunlaryň hatda onuň ýurduň ýa-da ýurtlaryň daşynda bolup geçende ulanyp biljekdigine üns bermegiňizi haýyş edýäris.

Bäsdeş barada maglumat

Işiň, buýrujylaryň we iberijileriň ugurlaryna, tilsimatlaryň ugurlaryna, gözükdiriji tekliplere we wakalara, şeýle hem iberijileriň we bäsdeşleriň bar bolan hem-de garaşylýan ugurlaryna düşünmek üçin Panalpina diňe elýeterli edebiýaty, senagaty we beýleki umumy elýeterli çeşmelerden peýdalanýar. Panalpina şu maglumaty talaba laýyk we kanuny ýagdaýda ýygnaýar hem-de hiç haçan ogurlyk, bikanun girmeklik, parahorluk, hakykatlary ýoýmaklyk, ýa-da elektron serişdelerini gizlin diňlemeklik ýaly şübheli usullar boýunça ony ýerine ýetirmeýär.

Söwda çäklendirmeleri

Ýurtlaryň we Birleşen Milletleriň sany wagtal-wagtal daşary ýurda ýerlemeler üçin we belli bir ýurtlar, ykdysady subýektler hem-de şahsy adamlar bilen başga şertleşikler üçin çäklendirmeleri girizýär. Möhüm jerimeler – puşmany tölegler, daşary ýurda ýerlemeler üçin ygtyýarnamalary ýatyrmak we azatlykdan mahrum etmek – ulanylyp biliner, eger-de şu çäklendirmeler (embargo diýlip atlandyrylýan) bozulan bolsa. Panalpina daşary ýurda ýerlemeler we embrgo boýunça ähli milli hem-de halkara kanunlary we düzgünnamalary berjaý edýär.

Parahorluk we korrupsiýa

Parahorluk

Panalpinanyň işgärleri kazyýet çözgüdine ýa-da döwlet edarada, ýa-da hususy pudakda jogapkär wezipäni eýeleýän adamyň özüni alyp barşyna täsir etmek üçin nähilidir bikanun serişdeleri bermeýärler. Şeýlelik bilen, Panalpinanyň işgärleri şular ýaly bikanun serişdeleri kabul etmeýärler ýa-da soramaýarlar. Ol geografiki ýerleşişe garamazdan ulanylýar, şeýle hem ol daşary ýurt döwlet resmi ýa-da daşary ýurt işewür hyzmatdaşlara gönükdirilen ýa-da olardan gelip gowşan bikanun serişdeleri öz içine alýar.

Ýeňilleşdirýän tölegler

Panalpina kanuny döwlet hereketleriniň adaty tertibini üpjün etmek ýa-da artdyrmak üçin döwlet wezipeli adamlary üçin ýeňilleşdirýän tölegleri ýa-da "çalgy"diýlip atlandyrylýan pullary amala aşyrmaga rugsat etmeýär, hatda eger-de şular ýaly tölegleriň möçberi az bolsa. Nähilidir çäklendirmeleri toparyň Baş ýerine ýetiriji wezipeli adamy tarapyndan jikme-jik tassyklamak zerur. Eger-de Siz şu ýörelgäni tejribede ulanmak üçin kyn görseňiz, mundan beýläk-de hem gollanmak üçin öz gös-göni ýolbaşçyňyz ýa-da Korporatiw Ylalaşma Edarasy bilen habarlaşmagyňyzy haýyş edýäris. Çünki laýyk gelmezlik Kompaniýa, şeýle hem Siz üçin käbir netijelere getirer.

Üçünji taraplaryň üsti bilen göni däl parahorluk

Panalpinanyň işgärleri para tölemek üçin üçünji adamlary ulanmaýarlar. Şeýle hem ol üçünji taraplaryň üsti bilen ýeňilleşdirýän tölegleriň amala aşyrylmagyny öz içine alýar. Panalpinanyň işgärleri potratçylary, wekilleri we hyzmatdaşlary saýlamakda hem-de gözegçilik etmekde erjellik bilen zähmet çekýär we ol şu maksat üçin kesgitlenen ýörite işlerden ugur almalydyr.

Sowgatlar, myhmansöýerlik, tomaşalar we harajatlar

Sowgatlar, myhmansöýerlik we tomaşalar köp halatlarda özüňi alyp barşyň umumy hem-de resmi däl kabul edilen görnüşi bolup durýar. Şunlukda, olar kä halatlarda talaba laýyk däl görnüşde parahorluk üçin bahana hökmünde ulanylyp biliner. Şeýlelikde, sowgatlary bermek we sowgatlary almak üçin berk düzgünler ulanylýar, hem-de Siz sowgatlary alýançaňyz ýa-da berýänçäňiz "Sowgatlar, myhmansöýerlik, tomaşalar we harajatlar" boýunça özüňi alyp barşyň degişli ugry boýunça hemişe maslahatlaşmaga hyýallanýarsyňyz. Myhmansöýerlik, tomaşalar we harajatlar üçin hem şolar ýaly ulanylýar: haçan bolsa-da myhmansöýerlige we tomaşalara (almaklyk hem bermeklik) ýa-da harajatlara garşy duran bolsa, mundan beýläk-de hem gollanmak üçin "Sowgatlar, myhmansöýerlik, tomaşalar we harajatlar" özüňi alyp barşyň ugry boýunça maslahatlaşmagyňyzy haýyş edýäris.

Syýasy kontribusiýalar

Panalpinanyň syýasy kontribusiýalara çemeleşmesi juda ýönekeýdir: Kompaniýa dünýäde kimdir birine nagt ýa-da hakyky görnüşde nähilidir bolsa (mysal üçin, emlägi sowgat bermek ýa-da hyzmatlar, ýa-da serişdeleri ýygnamak ýagdaýy boýunça biletleri satyn almak) syýasy kontribusiýalary amala aşyrmaýar. Sebäbi Panalpina degişli görnüşde syýasy işde şahsy adamlar hökmünde gatnaşmakda işgärleriň hukuklaryny ykrar edýär, eger-de olar Kompaniýany ösüş işinde görmeýän bolsa, olar doly anyklamaýarlar.

Kompaniýanyň aktiwleri we maliýe dogruçyllygy

Hasaba alyş, maliýe hasabatlylygy, maliýe gözegçiligi we açyklyk

Jemagat öňünde ähmiýeti bolan kompaniýa hökmünde buhgalteriýa kitabynyň, hasabatlaryň, hasaplaryň we maliýe hasabatlaryň ykjam, dogry, düşnükli ýerine ýetirilmegi hem-de degişli görnüşde we Panalpinanyň içerki gözegçilik ulgamyna laýyklykda saklanmagy wajypdyr. Ähli maliýe amallary talaba laýyk derejede gyssagly hasabatyň ozal interwensiýalary dolandyrmaga ýardam berýänligi ýaly öz wagtyndaky usul boýunça degişli kitaplarda hasaba alynmalydyr. Hasaba alynmadyk ýa-da "buhgalteriýa kitaplaryndan daşary" gaznalary, serişdeleri ýa-da amallary alyp barmaga gadagan edilýär.

Öňdebaryjy maliýe gözegçileri üçin goşmaça jogapkärçilik

Öňdebaryjy maliýe gözegçileri we maliýe hasabatlaryň dogrulygy üçin jogap berýän beýlekiler takyk, dogry, doly, hakyky, ylalaşykly, öz wagtynda hem-de düşnükli maliýe we edara ediş hasabatlary gazanmak üçin degişli gözegçiligiň bolmagyny üpjün etmek üçin goşmaça jogapkärçiligi çekýärler.

Söwda çykdajylaryň hasaplary
Söwda çykdajylaryň ähli hasaplary anyk öz wagtynda we talaba laýyk hasaba alnan resminamalar bilen tassyklanylar. Eger-de Siz takyk çykdajylaryň kanunydygyna ynanmasaňyz, onda öz gös-göni ýolbaşçyňyzdan soraň.

Barlaglar we derňemeler
Buhgalteriýa kitaplary we resminamalary gözegçilik edarasy, şeýle hem auditorlar tarapyndan barlamak üçin elýeterli bolmalydyr. Eger-de Panalpinanyň işgäri Panalpinanyň umumy elýeterli hasabatlarynyň ýeterlikli we düşnükli ýerine ýetirilendigini görkezýän bolsa, ondan maglumatlary aýan etmegiň umumy elýeterli talaplaryna degişlilikde ähli sargytlar üçin jogaplary çalt, ykjam we doly üpjün etmek talap edilýär. Kazyýet iş ýöredişi ýa-da döwlet derňewi bolan ýagdaýynda hukuk hyzmatlary boýunça gurama bilen maslahatlaşmagyňyzy haýyş edýäris.

Panalpinanyň aktiwlerini goramak we niýetlenilişine görä ulanmak
Ähli işgärlerden Panalpinanyň aktiwlerini goramak we olaryň netijeli ulanylmagyny üpjün etmek talap edilýär. Olar kanuny maksatlar we diňe Panalpinanyň işi üçin ulanylar kezzaplykda, oruglykda, sowuk-salalykda we bisarpalykda müňkürlik edilen ýagdaýlar barada Korporatiw Ylalaşma Edarasyna habar beriler, şeýle hem olaryň Panalpinanyň düşewüntligine göni täsiri bolup biler. Firmanyň eýeçiligi bolup durýan maglumatlar oýlap tapmalar, söwda markalar, awtor hukuklary, önümçilik syrlary ýaly intellektual eýeçiligi, çap edilmedik we gizlin işewür maglumatlary (müşderiler maglumatlar toplumyny, maksatnamalaýyn üpjünçiligi, marketing ösüşleri we ş.m. öz içine alýar, şeýle hem Panalpinanyň aktiwlerini görkezýär. Şu maglumatlardan rugsatsyz peýdalanmak, olary aýan etmek ýa-da ýaýratmak gadagan edilýär we raýat-hukuk hem-de jenaýat sanksiýasynyň sebäbi bolup biler.

Gymmatly kagyzlar bilen amallar we açyklyk (içerki söwda)
Panalpinanyň işgärlerine Panalpinanyň aksiýalaryndaky ýa-da beýleki gymmatly kagyzlaryndaky, Panalpinanyň haýsydyr bir adamynyň, ýa-da haýsydyr başga jemagat öňünde söwda edýän kompaniýanyň “içerki” maglumatlary (jemagat öňünde aýan edilmeýän maglumatlar) esasynda, ýa-da başgalara, hatda maşgala agzalaryna (nähili hem bolsa “yşarat” berip) şular ýaly maglumatlary aýan etmekden peýda gazanmak gadagan edilýär. Içerki söwda diýlip atlandyrylýan şu iş gadagandyr we haýsydyr bilen gatnaşdyrylan adamyň jenaýat yzarlamasynda netije bolup biler.

Bikanun pul serişdelerine kanuny derejesini bermek
Bikanun pul serişdelerine kanuny derejesini bermek şahsy adamlaryň ýa-da edara görnüşindäki taraplaryň bikanun serişdeleri gizlemäge, ýa-da başgaça şol serişdeleri kanuny serişdelere meňzeş etmäge synanyşýan amallary bolup durýar. Panalpinanyň käbir işgärleriniň hut özleri „bikanun pul serişdelerine kanuny derejesini bermek» kanunlary bozarlar. Aýgytly ýagdaýlarda ýörite yhlaslylyk ulanylar, mysal üçin, eger-de kadalary bozmaklyk geçirilen tölegler hökmünde görkezilen bolsa ýa-da eger-de buýrujylara olaryň amallarynda dogruçyllyk ýetmeýän bolsa. Panalpina jenaýat hereketi bolup durýan nagt görnüşinde almak ýa-da deň möçberde nagt serişdelerden sowulmak amallary ulanyp, bikanun pul serişdelerine kanuny derejesini bermekligiň garşysyna syýasaty saklaýar. Panalpina we onuň işgärleri bikanun pul serişdelerine kanuny derejesini bermeklige geçirimlilik etmezler, ýardam bermezler ýa-da ony goldamazlar.